

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in pravnike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vposiljitve naročnine se ne ozira. — Za ostanke se plačuje od petorostopne petit-vrate po 12 h, če se ostanke enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se involo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovito pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zmeraj eno in isto!

Sedaj je pri graškem nadsodišču izprazneno mesto višjesodnega svetnika. Razpisano je takojimenovano slovensko mesto in naravno je, da se pričakuje imenovanje sposobnega Slovenca. Dobiti ga je lahko, tako pri sodišču v Ljubljani, kakor tudi pri sodišču v Novem mestu. In še kje drugje! Da se stvar izteče po naravni in pravični poti, dobil bi Slovenec apelno svetniško mesto. Kakor pa smo iz zanesljivega vira izvedeli, posegel je vmes višjesodniški predsednik grof Gleispach, ki hoče slovensko mesto rešiti za Nemca. Drugih posebnih talentov ta aristokrat sicer nima premnogo. Višjesodno predsedstvo mu je zgolj sinekura koja se mu je kot ponesrečenemu justičnemu ministru podelila, da ima vsaj nekaj tolažbe za klavirni fiasco, kojega je doživel s svojim justičnim portfeljem. Sinekure sploh ne zahtevajo nikakih talentov. In grof Gleispach bi svojo prav lahko opravljal, ne da bi prišla javnost do zavesti, da višjesodno predsedstvo v Gradcu ni v pravih rokah. Ali grof Gleispach bo dejmen, tako da mora nas Slovenec neprestano dražiti in izživati! Körber kriči vsak hip na Dunaju: Die Reibungsfläche zwischen den Nationalitäten muss verkleinert werden, a dobri gospod Gleispach pa se trudi venomer, da plošča, ob katero se drgnejo Slovenci in Nemci na jugu od dne do dne večja postaja! V tem osiru kaže bivši pravosodni minister izreden talent, in ni je prilike, da bi njegova ekselencia nas malo s svojim bičem ne pogladil ter nas ne opetnastil za eno ali drugo. Čudili bi se bili, ako bi bil mož sedaj miroval, ko je razpisano apelnega svetnika mesto v Gradcu. Dasi je mesto slovensko, dobiti je mora Nemec, in ravno v ta namen je napel grof Gleispach vse svoje moči. In

sedaj poslušajte, kaj si je izmislil! Ni še dolgo, kar se je oddalo apelno svetniško mesto v Gradcu nekemu Pewtzu. Mož se vzlic slovenskemu svojemu imenu čuti Nemca in dobil je zatagadelj tudi nemško mesto, katerega so se dosedaj oddajala in se bodo tudi v bodoče oddajala le pristnim Nemcem. Proti temu nimamo ničesar, ali ravno zatagadelj zahtevamo, da se enako postopa tudi pri slovenskih mestih in da se pri oddaji teh mest opušča vsaka eskomotaža na korist Nemcev. Ta zahteva je brez dvojbe pravična in kdor je za to, da se naj nacionalna nasprotstva na jugu ublaže, se ji bo moral brez ugovora pokoriti. Pokoriti se ji pa noče grof Gleispach in satorej pripada mu žalostna zasluga, da nacionalne strasti tudi na justičnem polju znova in znova zaplapolajo in da ne pridemo do zaželjenega miru.

Gospod Pewetz je vešč tudi nekaj slovenščine, nekaj tiste znane Gleispachove slovenščine, ki se piše v kvalifikacijsko tabelo, a je v praksi brez vsake najmanjše cene! Sedaj pa grof Gleispach takole argumentira: Plewetz je bil sicer imenovan na nemško mesto, ali, ker ume slovenski, je bilo z njim zasledeno pravzaprav slovensko mesto, ker so nemška mesta samo za ljudi, ki ne umejo niti besedice slovenske. Zatagadelj je izprazneno slovensko mesto, ako se zadeva bolj natančno preišče, nemško mesto, ki se oddaj pristnemu Nemcu, ki ne boče umel niti besedice slovenske! Tako argumentira grof Gleispach, in držeč se svojih argumentov, izbral si je za izprazneno slovensko mesto svetnika pri deželnem sodišču v Gradcu, stari in pri delu osiveli slovenski deželnosodni svetniki pa naj pokopljejo vse upe! To je najnovejši korak grofa Gleispacha: z njim se skrči takojimenovana, sama na sebi silno beraška slovenska posest pri graškem nadsodišču za eno mesto,

obenem pa je ustvarjen preudic za bodoče. Ker zaradi Pewtzev na Štajerskem ne boče tako kmalo izginil s površja, se nam v bodoče po sedanjem Gleispachovem receptu lahko odšepije vsako izprazneno slovensko mesto. In če boče takrat v graškem presidiu vladal še grof Gleispach, se nam čisto gotovo tudi odšepne!

Jasno je, da gleispachovanje tako naprej iti ne more. Temu grofu bo treba enkrat prav pošteno roke okroati, tiste roke, ki pri vsaki priliki posegajo v našo slovensko posest. Enkrat se bodo te roke tudi opekle, in paševanja na graškem višjesodnem predsedstvu boče konec. Sicer pa priporočamo zadevo v temeljito in resno posvetovanje slovenskim državnim poslancem.

Vojna na Daljnem Vstoku.

Položaj v Port Arturju.

„Daily Telegraph“ javlja, kakor smo že večerj poročali, da so japonski uradniki v Čifu mnenja, da pade Port Artur še pred božičem. Razmere v trdnjavi so baje naravnost strašne. Posadka hudo trpi valed mraza in njeno število se od dne do dne krči. Dasi je trdnjava za sedaj še preskrbljena z živili, vendar se sodi, da ji je provijant že skoro pošel.

Več kitajskih ladij, ki so bile obložene s kožuhovino za portarturško posadko in so skušale prodreti japonsko blokada, je padlo v roke morskim roparjem.

Glavno trgovišče za vojno kontrebando je Kinčow na Kitajskem.

Japonci so že opetovano natančno določili rok, kdaj da najkasneje mora pasti Port Artur v njihove roke, a vsi ti roki so pretekli, ponosna ruska trdnjava pa še vedno uspešno kljubuje vsem japonskim navalom. Na mikadov rojstni dan, 3. novembra, se poruši v prah portarturška trdnjava, tako so Japonci tedne in mesece trobili v svet,

da je bil končno že res vsakdo prepričan, da ne more biti drugače, da imenovanega dne zaplapolo na obzidju Port Arturja krvava zastava vzhajajočega solca.

In napočil je 3. november.

Ves svet je z napetostjo pričakoval vesti, ki bi naj sporočile konec Port Arturja. A ni jih bilo in trdnjava še danes stoji neomajno, dasi ji od 3. t. m. naprej dan za dnevom prorokujejo gotovi konec.

Vkljub temu pa smo še vedno prepričani, da ure Port Arturja še niso štete. Uverjeni smo namreč, da razmere v trdnjavi še niso tako obupne, kakor jih slikajo angleški listi. Ako bi bilo vse ono res, kar so ti listi že nalagali tekom te vojne v Port Arturju, bi ta trdnjava morala pasti v japonske roke že pred devetimi meseci. In najjasnejši dokaz, da Port Artur še ni tako na koncu, kakor se valed lažnivih poročil splošno sodi, je to, da so mu Japonci sami sedaj milostno podaljšali življenje do božiča.

Ako pa upoštevamo, da se še dosedaj ni izpolnilo nobeno japonsko prokovanje glede Port Arturja, smo lahko prepričani, da trdnjava preživi še tudi ta rok in da bo še vedno vela z nje neke obzidja ponosna ruska zastava, ko dospe na bojišče baltičsko brodovje.

Portarturško brodovje je še aktivno!

Iz Rima, ki pa je jako kalen vir, se poroča: Zadnje tri dni so Japonci izstrelili na tisoče projektilov proti ruskim ladjam in ladjedelnicam v Port Arturju. Vse ruske ladje so bile zadete, na oklopnici „Sebastopol“ pa je nastal požar. Ladjedelnic ni več ne branijo fori in mesto Port Artur je prenehalo eksistirati.

Iz Čifua pa se javlja, da sta se pred Port Arturjem potopili dve japonski topničarki. Kitajci, ki so 9. t. m. odšli izpred Liaotičana, pripovedujejo, da so Japonci

6. t. m. navalili na utrdbe pri Ičanu in jih osvojili po dvodnevnem strahovitem boju. Rusi so poskusili vse mogoče, da bi japonski napad odbili, a bilo je vse zaman. Izgube so na obeh straneh zelo velike. Zatrjuje se z vso gotovostjo, da odpluje vsak dan iz Port Arturja sedem ruskih torpedovk in pet oklopnice, oziroma križark, da bombardirajo japonske pozicije.

Japonski upi.

Japonski častnik, ki je preiskal ladjo posebnega vojnega poročevalca „Daily Telegrapha“, je izpovedal, da so še Japonci oddaljeni pol drugo miljo od glavnih pozicij severne trdnjave, a vkljub temu upajo, da se skoro polaste teh utrdb, na kar so tudi že šteti dnevi trdnjave same. Rusi namreč nimajo najbrže nobenih min več in tudi njihovo brodovje ni najbrže več sposobno za boj. Pod temi pogoji upajo Japonci, da jim ne bo baš težavno, trdnjavo osvojiti v najkrajšem času.

Kar se tiče baltičkega brodovja, nimajo Japonci nobenega strahu, ampak samo prezirljiv posmeh, ker vedo, da jim tudi ta eskadra ne bo mogla odvzeti gospodstva na morju.

Nameravan atentat na Steslja?

„Petit Journal“ poroča iz Petrograda: Neki častnik iz spremstva namestnika Aleksejeva pripoveduje, da se je začetkom oktobra odpravilo iz Čifua pet Japoncev, preoblečenih kot Kitajci, v Port Artur z namenom, da bi umorili portarturškega poveljnika Steslja in generale Kondratenka in Foka. Da bi Ruse premotili, je kitajsko džunko, v kateri so bili Japonci, do pristanišča zasledovala japonska torpedovka, da bi v Portarturju mislili, da ima dotična ladja na krovu živila in streljivo. Japoncem se je res posrečilo dospeti v Port Artur, vendar pa je bil Steselj pravočasno obveščen o japonski nakani. Čim so se v Kitajce preoblečeni Ja-

LISTEK.

Izprehodi po Parizu.

Piše dr. Ivan Prijatelj.

(Dalje.)

Na francoskem je v tem oziru povsem drugače. Tu je doma en sam sistem, Comteov pozitivizem in proti njemu ne vstajajo bogve kakšne vojske, ker sistem ni samo Comteov, ampak francoski sploh. Pozitivizem francoski je kakor narodna pesem, kakor marseljeza. Njegov skladatelj je znan samo zato, ker ni le preprosta narodna pesem, ampak sklenjen nazor, ki je potreboval talenta, vrednega, da se njegovo ime ohrani, dokler bo živelo delo njegovo. Marseljeza pa je nastala igraje; privrela je na ulici v revolucijskih pohodih svobodno iz grl. Nekdo iz množice je vzel vsem iz duše en krik in mu dal izraz s prvo vrstico pesmi, drugi jo je zapel, tretji je priložil nekaj, četrti ostalo — in ulica je zagovorila, zagrmela in zabučala z enim mogočnim glasom. Ekskluzivnost nemške misli pa se javlja celo v onih doktrinah, ki so namenjene množici in ki se polagajo ulici na jezik (Bebel in revizionisti!).

Ker torej nemški modrec s tako mržnjo odklanja vsako zvezo in do tiko, zato se razume, da nima zlasti nobene stike s svojim antipodom, filistrom. In baš valed tega nemška umetnost še danes nima svojega Gogolja, pisatelja, ki bi z lirčno prizadetostjo žigosal zadovoljnost na ploskvi. Nemški meščanski pisatelj je ali omladen družinski sentimentalec, ali pa — kar so pogosto oni moderni, ki ne stojijo pod francosko umetniško hipnozo — »kraftmeier« telesnega zdravlja in fizičnih sokov, kar je v osnovi ista — zadovoljnost. In pa še eden je, ki se je navidez ločil iz družine zadovoljnih, to je proletarec. A on se pravzaprav ni ločil sam kot nova species s svojo lastno tendenco, ampak obrededinila ga je usoda, tek stvari ga je vrgel pred prag. Zato on sicer negira meščansko ploskev, a spada baš radi tega na njo, ker vsa svoja prizadevanja ureja z ozirom na njo. On leži globoko pod to ploskvo, a ves hrepeni priti na njo kot berač izpred praga h gospodski mizi. Njegov svetovni nazor je edina želja ploskve: vsem kruha in zadovoljnosti. To je nazor telesne in umstvene sredine, umstvene zato tudi, ker je na njo um nadomeščen z instinkti, hrepe-

nenje z gladom. To je nevarna želja nihala po mrtvi točki... Ako je Francoz rojen pozitivist, človek, ki v di samo empiričnost — s čimer negira pravzaprav le spiritualizem, nazor, ki pravi, da so stvari samo v Bogu, medtem ko pozitivist trdi in čuti, da je Bog v stvareh — je Nemec, ki ima družinico, rojen materialist, človek, ki ne imenuje materije Boga, ampak — ljubo, dobro materijo »an sieh« in nič drugače.

Jaz sem vzel seveda tu le skrajni dve točki v poštev. Med njima je brezštevilno stopnjevanj, ki pa se dajo določiti s teh dveh izhodišč. Tako stoji naprimer v sredi med obema tedajema znamenita figura nemškega učenjaka (Forscher), ki ima sicer družino, a obenem tudi svojo kopijo vršičke kónigsberškega zvonika — silno centripetalnost duha k svojim znanstvenim ciljem. On stoji trdno na svojih tleh in je najznamenitejši specialist na svetu. On bo dal podlago novemu svetovnemu nazoru, ker nima nihče take stare discipline preiskovalca kakor on. A dovršil ga ne bo on, zato ker ima od tega logičnega dela preveč izušeno čuvstvo in zato, ker se v tevtoneških gostih in košatih gozdovih redko vidi lahka in božajoča vedrina

neba. In tako mu na onih višinah, kjer se dospe do Nietzschejevih »vednih stene«, ni dano več slišati in videti. Ta krasni misleči luteranec namreč ni zmožen mističnega gledanja.

Nate pa, mila moja ruska ulica, bi bil skoro pozabil. In to bi niti ne bilo čudno. Zakaj še vprašam odkrito: Ali eksistiraš? in si odgovorim naravnost in brez okolišev, si moram skoraj priznati, da te — še ni. Ali naj je Gorohovaja ruska ulica, ali Nevskij, ali Molonnaia, kjer je vsako drugo hišo stavil Rastrelli starejši ali mlajši ali pa najmlajši, ki se sicer ne piše več Rastrelli, pa je še vedno tujec! Ali se ne zde človeku razni zidani korintski stebri in pobeljene balustrade dvorjanskih domov na moskovski Povarskoj in Prečistenki v tej deželi, kjer ni drugega ko zemlja, pesek in drvo, kakor v pregonstvu? To so forme, prinesene semkaj iz krajev, kjer so te stvari v resnici iz kamena, ki je tam doma. — Rus še nima svoje ulice, Rus ima samo hišo. Teh pa ima kar na pare: za poleti eno, za pozimi eno... sploh za vsako potrebo ima hišo. Ko eno podere, si pa zgradi drugo. Saj jih lahko dela: lesa ima dovolj in tesati zna tudi. Čitatelj vidi, da smo prišli

takoj, ko smo začeli govoriti o ruski ulici, iz mesta v vas. In drugače ni mogoče. Kje pa je bilo do onega dne slovanstvo kakor na vasi? Tega ne more nihče tajiti, najmanj pa današnja ulica ruska, ki še živo spominja na cesto ruske vasi. Dolga je, neznansko široka in zato kakor prazna. Celu visoke, surove, masivne stavbe ob straneh so videti, ako se ozreš posredi ulice tja, kjer nakoncu sledi sivi horizont, v primeri s široko ulico manjše, akorsj ko čepede vaše bajte, obstopivše to progo neizmerne stepe.

Takšna, kakor je, je ruska ulica, mlada, in mlad je ruski človek. Pred nedavnim časom je preselil v mesto (ob predzadnji štetvi 73% moskovskih prebivalcev ni bilo rojenih v Moskvi) in se lotil mestne kulture; to se pravi toliko, kakor: začel živeti z ostalim svetom isto kulturno življenje. Seveda po svoje; in ta njegov lastni način kulturnega življenja nas zanima, ker so v njem ona nova gibalca, oni novi elementi, ki se je z njimi pomnožil obškulturni trop delavcev, ki krđijo pot človeštvu, razrešujoč mu zavezljano goščavo obdajajočega ga kaosa nepreiskanih, neznanih, a vedno zaželenih daljav. (Dalje prih.)

ponci izkrcali v luki, so jih Rusi pri-
jeli in na Stesljev ukaz obesili.

Z mandžurskega bojišča.

General Saharov poroča z dne
14. t. m.: Današnja noč je pretekla
popolnoma mirno. General Linevič je
dospel k prvi mandžurski armadi in je
tako prevzel poveljstvo.

Ruska brzojavna agentura pa po-
roča iz Mukdena: V nedeljo zjutraj so
pričeli Japonci na desnem krilu ljuto
obstreljevati naše pozicije. Sodi se, da
nameravajo pričeti splošno ofenzivo.

Poveljnik prvega armadnega kora,
baron Meindorf, hoče radi bolehnosti
odstopiti in se vrniti v domovino. Na
njegovo mesto bo imenovan general
Žilinski, dosedanji načelnik generalnega
štaba namestnika Aleksejeva. Tudi ge-
neral Cerpiki, načelnik voborskega
polka, bo imenovan poveljnikom drugega
armadnega kora.

General Kuroki padel?

Iz Petrograda se poroča: Semkaj
je došla vest, da je general Kuroki
padel, in temu poročilu se tukaj ver-
jame. Kot njegov naslednik se imenuje
neki Mikadov sorodnik. Generala je
baje zadela ruska granata.

Iz Londona se pa v tem oziru
brzjavlja: Poročilo nekega ruskega
lista, da je general Kuroki 17. oktobra
umrl na rani, ki jo je dobil v bitki ob
reki Šaho, smatrajo v japonskem po-
slistvu za zelo malo verjetno.

Baltiško brodovje v Sene- gambiji.

„Agence Havas“ poroča: Rusko bro-
dovje, ki se je usidralo med Dakarjem
in Rufisque ob rtu Verde v zapadni
Afriki, obstoji iz oklopnice „Knjaz Su-
vorov“, „Aleksander III.“, „Borodino“,
„Orel“ in „Oslablja“, iz križark „Ad-
miral Nahimov“, „Dimitrij Donskoj“ in
„Avrora“, transportnih ladij „Kamčatka“,
„Malaga“, „Koreja“, „Meteor“ in ho-
spitalske ladje „Orel“. Prihodnja po-
staja baltiškega brodovja je Madaga-
skar, kjer se združijo vse ruske brodovje,
ki je namenjeno na Daljni Vzhod. Ko-
likor se da sedaj preračunati, dospe
brodovje na bojišče sredi meseca ja-
nuarja.

Japonski poslanik o Steslju.

Baron Hajaši, japonski poslanik v
Londonu, se je napram sotrudniku lista
„Berliner Morgenpost“ izrazil o Port
Arturu tako-le:

„Prebivalstvo v Tokiju pričakuje
z napetostjo padea Port Arturja — tako
so te dni poročali listi. To je res. Kakor
je „Standard“ pripomnil, tudi jaz baje
pričakujem vsak trenotek, da pade
trdnjava. Prosim vas, da objavite, da
jaz nisem tega rekel. General
Steselj je obdudovanja vreden
vojak, to podpisem z obema rokama
in z vsem srcem.

Šest mesecev že oblegamo s suhe
strani Port Artur, a od tega časa
še ni pretekel dan, da bi ruska
posadka ne izvršila čudežev hrabrosti
in poguma.

Deželni zbori.

Gorica, 13. novembra. Poal.
grof Valentinis je predložil in-
terpelacijo na pravosodnega ministra
zaradi zapostavljenosti (?) Italijanov
povodom sadnjih imenovanj pri so-
diških. Sprejeta je bila resolucija
glede ustanovitve sloven-
skih senatov pri najvišjem
sodišču, kakor tudi resolucija,
naj bi vlada pri trgovinskih pogod-
bah jemala ozir na domače izdelke.
Za dovozne ceste k bodoči bohinski
železnici je bila goriškemu mestu
dovoljena deželna podpora 80.000 K,
vsem ostalim občinam pa skupno
40.000 K, za kar se najme posojilo,
ki se amortizuje v 30 letih. — De-
želni glavni je v zaključnem govoru
ni mogel brzditi svoje strasti ter je
iznival napredne slovenske poslance,
na kar sta mu posl. dr. Tuma in
dr. Treo klicala: Impertinencia! Mi
se ne pustimo strahovati! Med kri-
kom so se poslanci nato razšli.

Line, 14. novembra. Gornjeav-
strijski deželni zbor je v današnji
seji sklenil, naprositi vlado, da pred-
loži državnemu zboru obrtni za-
kon, ki bo odgovarjal željam in
potrebam obrtnikov; nadalje zakon,
s katerim se vrtnarska obrt
uvrsti med prave obrti z zastopstvom
v poljed. ministertvu; s posebnim
zakonskim načrtom se naj določi
odškodnina občinam za oskr-
bovanje poslov v preneše-
nem delokrogu; zakon o ži-
vilih naj se primerno spremeni.
Končno se je vlada pozvala, naj pri-
pravi vse potrebno za vsakojako ca-
rinsko ločitev Avstrije od Ogrske,
nakar se je zasedanje zaključilo.

O političnem položaju.

Praga, 14. novembra. „Nar-
listy“ so prinesli članek, ki izhaja
brezdvomno iz vodstva čeških po-
slancev, in v katerem je rečeno, da
češki poslanci vstopijo v državni zbor
s trdnim sklepom, da uredijo svoje
korake brez ozira na vlado in le z
ozirami na interese naroda.

Praga, 14. novembra. V Še-
milu je bil včeraj velik volilni shod,
na katerem je češki agrarni poslanec
Zavorka ostro napadal politiko
mladočeške stranke. Odgovarjal mu
je posl. dr. Kramář, ki je rekel
med drugim: „Prav lahko je mogoče,
da se v sedanjosti dobi izvršiti spre-
memba sistema. Ako nam
vlada prihodnji četrtlet
jamčini notranji češki uradni
jezik in češko vseučilišče,
tedaj odnehamo. Ako pa ne,
je na dlani, kaj storimo.“

Hrvaški sabor.

Zagreb, 14. novembra. Vlada
je predložila proračun za potrebščine
notranje uprave za leto 1905 v zne-
sku 22.426.411 K, t. j. za 1.825.343 K
več kot v letu 1904. Proti je go-
voril posl. dr. Frank. — Posl. dr.
Mažuranić je interpeliral obširno

zaradi pregona dr. Potočnjaka.
Povedal je, da o tej zadevi inter-
pelira že v tretjič. Pregarjati je začel
dr. Potočnjaka ban grof Khuen ter
mu odvzel odvetništvo. Pri vsaki pri-
liki ga vlada dela odgovornega ter
zapira, ne da bi se mu mogla doka-
zati kaka krivda. Tudi preiskave se
nalašč zavlačujejo brezkončno, samo
da ne pride preganjani rodoljub do
svoje pravice. Dr. Marjanović je
nekaj na interpelacijo odgovarjal,
toda opozicija ni hotela vzeti njego-
vega odgovora na znanje.

Položaj na Ogrskem.

Budapešta, 14. novembra. Ako
je časopisje odmev narodovega mišljenja,
potem Madžari niso zadovoljni z obljub-
ljeno reorganizacijo v armadi. Sicer
priznavajo skoraj vsi listi, da je to-
ništvo v hovvedu velika pridobitev, a
nikakor nečejo priznati, da je ta pri-
dobitev opozicije narodu v korist. „Pesti
Hirlap“ celo piše: „Še eno tako na-
rodno pridobitev in prišli smo na be-
raško palico.“ Tudi v zbornici ni Ti-
szova obljuba položaja spremenila. Opo-
zicija je tudi v današnji seji hladno-
krvno obstruirala Tiszov predlog za
spremembo hišnega reda. Govorili so
trije poslanci Kossuthove stranke proti
predlogi. V opozicijskih krogih se pri-
pravljajo na najskejnejši odpor, ker
se je zvedelo, da namerava grof Tisza
opozicijo presenetiti z novim zahrbtnim
nasilstvom.

Odmev inomoške afere v Italiji.

Rim, 14. novembra. Pretečeno
soboto se je vršil zaradi dogodkov v
Inomostu ministarski svet, ki je trajal
dve uri. V vseh večjih italijanskih me-
stih se namreč razburjenje radi teh do-
godkov nikakor neče poleči. Minister
zunanjih zadev, Tittoni, je naznanil,
da je v imenu italijanske vlade na pri-
jazen način opozoril avstro-ogrske
vlado, da so inomoški dogodki pro-
vzročili trpe in mučne vtise. Obenem
je prosil avstrijsko vlado, naj čimprej
napravi konec obžalovanja vrednim do-
godkom, posebno zato, ker se je tudi
italijanskim podanikom napravila škoda
na imetju. Po ministarskem svetu se je
ministarski predsednik Giolitti dolgo
posvetoval z ministrom Tittonijem.

Obrekovana Črna gora.

Cetinje, 14. novembra. Ži-
dovski časopisje je razneslo vest, da
je nedavno umrl mladi črnogorski
justični minister Saulić bil zastup-
ljen. Ta vest se je hitro širila in ve-
čala ter spravljala z umorom v zvezo
knježji dvor, da, nad vse blagega
kneza Nikola samega. Posebno za-
lostno na stvari je bilo, da so tudi
nekateri slovanski, posebno erbaki
listi sedli židovski hudobiji na lim.
Sedaj pa razglašajo nemški, Slova-
nom do skrajnosti sovražni listi, da
so truplo pokojnega Saulića izkopali
ter sta ga preiskala profesor z du-
najskega vseučilišča dvorni svetnik
dr. Ludwig in docent dr. Pan-
tzer. Preiskala sta drob in možgane

ter izjavljata, da je izključen naj-
manjši sum o zastrupljenju.

Srbska skupščina.

Belgrad, 14. novembra. Skup-
ščina si je izvolila za predsednika
Stanojevića. Zasedanje skupščine
otvori kralj s prestolnim govorom
16. t. m.

Iz Turčije.

Carigrad, 13. novembra. Nove
turške vojne ladje bodo v kratkem
odplule križariti po Črnem morju,
kar se še ni zgodilo od zadnje vojne
z Rusijo. Križarenje ima namen, da
pokaže velesilam, da je Turčija zopet
povzdignila (?) svojo moč na morju.
Stroške te demonstracije prevzame
bogati turški trgovec, armadni za-
ložnik Nemizade Tašin paša.

Carigrad, 14. novembra. Na
novoustanovljeno mesto vrhovnega
nadaornika vojne mornarice je po-
klican ravnatelj mornarske akade-
mije, podadmiral Husni paša.

Carigrad, 13. novembra. Drž.
finance so dimdale obupnejše. Sedaj
v začetku ramazana so dobili državni
uradniki šele enomesečno plačo za
junij.

Volitve v italijansko zbornico.

Rim, 14. novembra. Sedaj so
končane tudi vse ožje volitve. Izmed
76 mandatov jih je dobila vlada 48,
med izvoljenimi sta tudi bivša mini-
stra Gianturco, ki je izvoljen
trikrat in Fortis. Z izidom ožjih
volitev je zmaga vlade tem sijajnejša.
V vseh večjih mestih so kandidatje
skrajne levice, t. j. socialisti podlegli.
Tudi ožjih volitev so se vdeležili
mnogoštevilno klerikalci. V Rimu je
prišlo na volišče tudi več duhovni-
kov. Najbolj značilna pa je bila ne-
kaka volilna zveza med socialisti,
radikalci in republikanci, ki so med-
sebojno glasovali za kandidate ko-
alicije.

Dopisi.

Iz Šiške, 14. novembra. V
dveh letih je šišenski Sokol dorastel
in čitalnica ga je spoznala polnolet-
nim s tem, da mu je prepustila pri-
redbo Martinove veselice. To za-
upanje je Sokol opravičil, kajti Mar-
tinov večer je bil v vsakem oziru
dostojen in prijeten. Temu pritr-
gotovo in brezpogojno onih 260 go-
stov, ki so v nedeljo pri Koslerju
sv. Martina praznovali. Lepo okin-
čana dvorana z narodnimi zastavami,
veliko sokolsko sliko in raznimi te-
lovadskimi predmeti, je bila natlačena
polna, da so se morali ljudje vračati,
ker niso mogli dobiti sedežev. Slavni
moški zbor šišenske „Čitalnice“ pod
vodstvom njega neumornega pevo-
vodja g. K. Javorškega je pričel
svoj pevski spored s primerno točko
»S. kolska« in žel obilo priznanja in
pohvale v vseh točkah. Spevoigra s
spremljevanjem glasovirja: Vinska
poskušnja (doktor g. Skarjovec, žup-
nik g. Kostnapel, župan g. Mohar
in krčmar g. Javoršek) se je tudi
prav dobro igrala in pela. Tombola
je bila še posebno živahna, kajti bilo

je premnogo različnih dobitkov. Pleš
je trajal do ranegautra in je bil
tudi prav živahen. Po 11. uri uginil
je, ala Barnum, oder in nastopila je
Terpehora kraljestvo svoje. Ne več
ob krilu čitalnice, kot vodstva in
varstva potrebno šibko dete, marveč
kot nje dobri tovariši in drug hotel
bo in delal »Sokola« odeslej v slogi
in meščojni podpori v korist skup-
nega cilja — narodne prosvete. Vi-
delo se je tudi pri tej veselici, kako
se je pričelo naše kmetstvo ljudstvo
zanimati za našega »šišenskega So-
kola« videvši resno delo in lepo za-
črtano pot do cilja, ko je tako mnogo
darovalo v blagu in gotovini. Hvala
jim! Posebno se nam je še zahvaliti
gg. Maurerju, Škarjovu in
Burji za njih trud in postrtoval-
nost; g. Lavrenčiču za prepri-
jazno naklonjenost, ki je poleg dru-
gih postrtovalnosti radovoljno posodil
glasovir, da je imel »Sokola« manj
stroškov. Zahvaljujemo se sploh vsem
našim dragim gostom prav presrečno,
ki so na kakoršenkoli način pripo-
mogli, da se je veselica tako dobro
izvršila in je imel »Sokola« s daten do-
biček Videvši tako zanimanje za na-
šega »Sokola« so se nam veselja in
zadovoljnosti moči za sokolsko delo
podvojile ter želimo, naj bi kolikor
le mogoče se poprijeli vsi Škariji
našega »Sokola«, naj bi telovadila
vsa mladina in se krepčala sebi in
narodu v korist. »Nastara«!

Z Rake na Dolenjskem.

V nedeljo 30. oktobra je tukajšnji ka-
plan Pavel Perko med pridigo tako raz-
sajal in vpil, da je bilo navzoče ljud-
stvo kar ogorčeno, in bi vsakdo najraje
videl, da bi se kaplan s prižnice pre-
vrnil. Celo pridiga je veljala liberalcem,
ki so kaplanu, kakor tudi vsem kleri-
kalcem trn v peti. Ali je cerkev za raz-
pravljanje političnih stvari? Sram vas
bodi! V „Domoljubu“ št. 21 pravi ka-
plan, da ne bo Gorenca tista kazen, ki
jo je dobil radi g. P., niti vinarja stala.
Ako ima kaplan toliko denarja, pa naj
on plača. Sicer se pa govori, da je dal
g. župnik 24 K, Bon 16 K in drugi.
V resnici je pa tu vse kaj drugega
vmes. Gorenc naj gre v „farovž“ in
poljubi župniku roko. Kazen je vendar
le kazen, naj plača eden ali drugi. Ako
bi dobil kaplan kako kazen, bi videli,
koliko bi Gorenc zanj plačal. Pravi, da
ne marajo liberalnih učiteljev. G. P. je
tudi liberalen, a ga niste mogli iz Rake
spraviti. Se sedaj bi bil on na Raki,
ako bi ga nadzornik ne prestavil na
boljše mesto. Poročali ste, da ni mogel
na celi Raki stanovanja dobiti. To je
očitna laž. Imel je troje stanovanj na
razpolago, a jih ni maral, ker so bila
premajhna. Dosegli ste, da je rasko
učiteljstvo (razen ene učiteljice) kleri-
kalno. Sedaj je na Raki tudi ona Gun-
drova hči, ki je bila učiteljica na Bučki.
Ako pride še ona s Stajerskega, bo
imel Gunder vse hčere (namreč tiste,
ki so učiteljice) na Raki. Sicer pa
upamo, da se to ne bo zgodilo. Kaplan
se ponaša, da bo imel „Domoljub“ pri-
hodnje leto še enkrat toliko odjemalcev
kakor jih ima sedaj. Ako se nima s čim
drugim ponašati, naj raje molči, to je
preotročje. Ako bo več „Domoljubov“,
več papirja bomo imeli za gotove pro-
store. — Klerikalci mislijo, da bodo
delali z liberalci, kakor se jim bo lju-
bilo, pa ne gre kar tako. Pravi, da bo
njihove dopise cela fara čitala; naše pa
samo kakih pet Račanov. Nam ni za
to, da bi cela fara vedela, ampak, da
vedo ljudje, ki kaj več veljajo. Raška

Dalje v prilogi.

Konklave 1903.

III.

(Dalje.)

Največji revež se navadno spo-
dobneje in dostojnejše pokoplje, nego
je bil pokopan papež rimske cerkve
Leon XIII.

Po cerkvenih predpisih se sme
papeževoga pogreba udeležiti poleg
kardinalov samo papežev dvor in
najvišji vatikanski uradniki, vsega
skupaj kakih 300 oseb. Toda vati-
kanski uradniki so vstopnice proda-
jali za vsak denar, in zato je bilo
na dan pogreba v Petrovi cerkvi
kakih 5000 ljudi. Navzočnih je bilo
kakih 1000 duhovnikov potem pa
radovednega ljudstva najslabše vrste
med njim polno šansonetk, živilj in
prijateljev papeževih gardistov. Med
tem ko je ležal papež Leon v drugi
kapeli na desno od glavnega vhoda,
so te ženske v cerkvi uganjale svoje
»špase«, so šarmirale in koketirale,
so smejale in stiskale ter dale sti-
skati in ščipati. Krivoverski Angleži,
katerih je bilo mnogo v cerkvi, niso
čisto nič prikrivali svojega ogor-
čenja.

Na čelu mrtvaškega sprevoda je
korakal temnogledi, a vedno impo-

zantni kardinal Mariano Rampolla
marki del Tindaro. Njemu je sledil
kardinalski zbor. V kapeli poleg
Mihaela Angela čudevitiga dela
„Pietà“ je ležal papež Leon XIII. na
katafalku, ki je bil napolnjen z le-
dom. Leon je že tretji dan po smrti
uprav strašno izgledal. Čelo je bilo
postalo črno, lica in usta zelena,
upala partija okolu očes pa violetna,
doigki židovski nos so papežu z ri-
ževo moko napudrali. Marsikomu je
postalo slabo, ko je videl to razpa-
dajoče truplo.

Ko so bili kardinali zbrani, je
grof Croci po slabi lestvi splezal na
katafalk in mrtvemu papežu pomolil
pod nos neko čudodelno podobco. Ker
papež ni vstal od smrti, ker se pri-
čakovani čudež ni zgodil, so papeža
ponesli iz kapele in šli z njim v
mrtvaško kapelo. Vatikanski vojaki
so bili pripravljani, da bi delali špa-
lir, a postavljeni so bili na napadno
stran. Ko so zagledali sprevod, so
tekli na pravo stran — pri tem so
podrli polno žensk, ki so prav po-
laško začele vpiti, tarnati in tudi
preklinjati.

Ko so mrtvega papeža spravili
v mrtvaško kapelo, je radovedna
množica seveda udi hotela notri

priti. Ker je pa v kapeli le malo
prostora, se je pred vhom vnel
pravi pravcati pretep med ljudmi.
Vsi so zahtevali, da bi se jih notri
pustilo, češ, da so vstopnice plačali.
Skandal je bil nepopisen.

V kapeli so Leona spravili v tri
krste, eno leseno in dve svinšeni in
potem so ta mnogo centov težki za-
boj položili na vosiček, kakršen se
rabi za prevažanje smeti.

Rakev, v katero so papeža po-
kopali, ni pod zemljo, nego kakih
sedem metrov nad zemljo, namreč
nad nekimi vratmi na koru. Postav-
ljen je bil poseben oder, s katerega
je visela dolga vrva. »Strašno«, je
zaklical neki Anglež »kakor vešala
v Newgate«.

S štriki so papežovo krsto spra-
vili v višavo. Ko je bila kake tri
metre nad zemljo, se je krsta začela
sukati in bati se je bilo, da pade na
tla. Delavci, v čisto navadnih uma-
zanah oblekah, so vpili kleli, se jezili
in rabili cele tri ure, predno so krsto
spravili v rakev. Pevo so morali
petkrat ponoviti Perosijev »Miserere«
in osemkrat »Benedictus«, da se ni
preveč slišalo cviljenje mašinerije in
razsajanje delavcev.

Tuji kardinali so se škandalizi-

rali in niso čisto nič prikrivali svo-
jega ogorčenja nad tem nedostojnim
pogrebom cerkvenega poglavarja.
Tudi italijanski kardinali, dasi va-
jeni nereda, nespodobnosti in raznih
umazanosti, so bili indignirani. Kar-
dinalu Oregli je postalo slabo. Samo
kardinal Mariano Rampolla markeze
del Tindaro je mogočno in nepre-
miščno sedel na svojem mestu in je
bil ta dan še bolj rumen, še bolj
temnogled ko navadno. Pravi Sicili-
janec.

Ravno nasproti kardinalu Ram-
polti je sedel visoko zravnani mož
kardinalski obleki, Jan knez Kosi-
elski-Puzyna, nadškof v Krakovu
Pogledi Rampolle in Puzyne so se
večkrat srečali, a prekanjeni Ram-
polla tedaj pač ni slutil, da ima Pu-
zyna še »den Doleh im Gewande«
in da je prav ta mož poklican po-
dreti in uničiti dolgoletne sanje
in želje kardinala Rampolle in cilj
vsega njegovega hrepenenja in de-
lovanja.

Tisti dan, ko so papeža Leona
položili v rakev, so »rimski grofje«
Pecci naznanili Vatikanu, da ne pri-
znajo testamenta svojega strica.
Grofje Pecci so obrazil vse framazonske
advokate naj jim pomorejo, kaj

so opravili, še danes ni znano. Murda
traja prepričanje še danes. Papež Leon je
svojim netjakom že za življenja od-
ložil njih mnogo milijonov znašajoče
deležke samo da bi se po njegovi
smrti moglo reči: »Glejte svetega
moža — vse je zapustil cerkvi«. Pa-
peževi netjaki so morali podpisati
izjavo, da se odpovedujejo vsem prav-
vicam do papeževih zapuščine, ker
so svoj delež že prejeli. Ta izjava so
je izgubila ali založila, še ni bila
ukradena; istina je, da je po Leo-
novi smrti niso mogli najti in da so valed
tega papeževi netjaki oglasili svoj
ugovor proti papeževemu testa-
mentu.

Ti grofje igrajo danes velike
aristokrate. Jezuitje so bili dokazo-
vali, da je rodovina Pecci stara plem-
enitaška rodovina iz Siene, ali ta
dokaz je navadna falsifikacija. Dedi
papeža Leona XIII. so bili prav na-
vadni kmetje in so se do l. 1748.
pisali Peccia, ter šele potem spreme-
nili svoje ime v Pecci.

Tisti dan, ko je bil Leon poko-
pan, je italijanski kralj Vittorio Ema-
nuele III s svojim generalnim adju-
tantom Brusatijem stavil 100 frankov,
da bo izvoljen papežem — kardinal
Rampolla. (Dalje prih.)

klerikalna stranka pravi, da ne bo na vsak članek v „Narodu“ odgovarjala. Saj tudi nima kaj. Vselej jim sape zmanjka ko dobijo gorke pod nos. Glava klerikalcev je kaplan. Kar on reče, je kakor pribito. Njegova velja. „Ja, gaspud so rekli!“ Dobro naj pazi, da ne bo zavozil. Baje se je Bon izrazil: „Kako je dobro, ako denejo človeka v „Narod“. Rekel je, da je bil ravno v Novem mestu, ko je bil dotični članek v „Narodu“, in ga je pri navzočnosti drugih gospodov bral. Potem so dali gospodje za vino in od njega dvesto veder vina kupili. Sicer je pa ta bosar. Bon zna lagati, da malokoli tako. Kar po klerikalno jo izkuri. — O g. B. se piše, da ni mature naredil. Kaj to klerikalce briga. Ako je g. Bonova naredila, naj gre pa ona učiti, da se ne bo Bon vedno nad svojim očetom hudoval, zakaj mu je to ženo nagovoril. Naj pokaže g. Bon svojo učenost! B. je dober učitelj, da malo takih. Ako srečajo otroci na Zameškem kakega človeka, ga lepo pozdravijo. Le pojdite na Zameško, pa se boste prepirali. Kaj store pa otroci na Raki, ki imajo klerikalne učitelje, oziroma učiteljce. Ako srečajo kakega človeka, ga debelo gledajo in za njim ose kažejo, ali pa kakega mečejo. Povrh pa še kadijo in žganje pijejo kakor Turki. Ako bi bil g. B. res več na Raki kakor doma, kdo bi mesto njega poučeval? Kar jasno se kažejo klerikalne laži. Sicer pride na Rako, a v prostih dneh (saj ni izven šolskih ur na dom vezan) kaj mu more za to! Trudil se tudi ni, kakor mu očitajo, da bi „Narod“ razširil. On je naročen na „Narod“, a ga ne ponuja, da bi ga tudi drugi naročili. To je zopet laž. Drugače dela kaplan. Kakor pisček hodi za kmeti, ter jim „Domoljuba“ vsiljuje. Toliko časa jih ne pusti v miru, da ga naroče, dasiravno vedó, da imajo doma dosti boljšega gnoja. Ljudstvo potrebuje boljših časopisov, kakor je „Domoljub“. Njim ni treba vedeti, kedaj kak župnik umre ali novo mašo bere, ali službo zapusti. To ni za izobrazbo. Če človek „Domoljuba“ bere, se navleče strupa, ki ga omami, da ne ve, ali bi verjel, ali ne. Na to pride pa še kako kaplanec ter tako dolgo čenča, da ga popolnoma upijani ter ga dobi na svojo stran. Tako delajo klerikalci. Klerikalne prodajalne na Raki so nemške. G. Maurer ima same nemške račune, katerih kmet niti ne razume. Slovencem je treba dati slovenske račune. Pri Bonu je prav tako! Še predno je g. P. za stanovanje v stari šoli prosil, je „špekuliral“ kaplan, da bi on tisto stanovanje dobil in bi „Marijino družbo“ notri vodil. Sedaj bo to stanovanje gotovo zastoj. Sicer pa nima občina pravice tega stanovanja dajati, ker ni občinsko, ampak šolsko. Občina je učitelja iz šolske lastnine izgnala. Čudno. Klerikalci, ne zaletavajte se preveč v razne osebe in hiše, sicer se vam zna kaj pripetiti, česar ne pričakujete. Kdor ve o nas kaj slabega, naj se takoj oglasi! Kaplan e tutti quanti! Pokažite se v naravnih podobah! Slišite? Na svidenje! Prihodnjaj dalje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. novembra.

— „Lepi klub“ se krha! Najzvestejši izmed zvestih hočejo zapustiti dr. Šusteršiča in njegov »lepi klub«. Poslanec Barvinski, ki je bil izvoljen pod pritiskom vladnih organov in Židov proti volji maloruskega naroda in katerega je dr. Šusteršič komandiral ob priliki zadnjega katoliškega shoda v Ljubljani, da le tega pozdravi v imenu »maloruskega naroda«, in njegovi tovariši nameravajo, kakor se poroča iz Lvova, protestirati proti temu, da bi »Slovanski center« neoziraje se na mladočelne, nadaljeval obstrukcijo v parlamentu, in hočejo v slučaju, da bi ostal ta njihov protest brezuspešen, izstopiti iz kluba in se združiti z ostalimi »maloruskimi poslanci v poseben klub. — Iz tega je razvidno, da v »lepem klubu« ne vlada po sebnost edinstvo glede nadaljnjega stopanja te skupine v drž. zboru.

— „Jesenška Straža“ se bode imenoval list, ki se hoče izdajati z novim letom. Če se ne motimo, izhajal bode list v ljubljanski Hribarjevi tiskarni, dasi bi človek pri taki straži prej mislil na Kranj, nego pa na Ljubljano. V Kranju je naš vrli „Gorenjec“, ki bi bil po našem mnenju kakor poklican prevzeti stražo na Jesenicah. Naši klerikalci bodo „Jesenško Stražo“ tudi podpirali, samo moralčno, v denarjih pa ne, ker je pri nas že tako, da denar za taka podvzeta mora dajati liberalce, ki prejema potem v zahvalo poštene brce. Pri „Jesenški Straži“ se je to pokazalo, še prej nego je začela izhajati. Odgovornim urednikom je izbran

neki jurist iz dr. Furlanove pisarne v Ljubljani. Ta v zadnjem času v družbi z g. Tr. z Jesenic prepotuje Gorenjsko, ter vabi na naročbo „Jesenške Straže“. To vabljenje vsiljuje s tem, da v vsaki gostilni vkupno z gospodom Tr. nensmiljeno zabavlja na dr. Tavčarja in na narodno-napredno stranko. Pisalo se nam je z Bleda in iz Radovljice, o tem, ter zahtevalo, da stvar objavimo. Dasi se dr. Tavčar za gospoda Chama zabavljanje toliko zmeni, kolikor za lauski in predlanski sneg, smo zadevo objavili. In to kot migljaj tistim mladim jeseniškim močem, ki stojijo za „Jesenško stražo“. Tem gospodom se priporoča, da naj pazijo, da jim bodoči odgovorni urednik novega jeseniškega lista prej ne pohodi in ne potlači, nego je izšla prva številka njegova. Naj se stvar suče tako ali tako, na Jesenicah se opravlja sedaj tlaka na korist klerikalni stranki. To je istina, kakor amen v očenašu. Mi se najnovejšemu „kompromisu“ nismo protivili. Nasprotno, še list smo mu dajali na razpolago. In zategadelj upravičeno vprašamo, iz katerega pravnega naslova zahtevajo sedaj mlajše jeseniške moči, da bi mi posvetili svoj hrbet v ta namen, da nam bode plesal po njem g. Chama? Da bi mi na eni strani plačevali, na drugi strani pa v zahvalo prejemali zabavljanje, v tako pogodbo se ne bomo spuščali! In to naj se v spominu obdrži!

— Dogodki na dunajskem vseučilišču. Z Dunaja se nam poroča: Danes 14. t. m. je izročila deputacija slovenskih dijakov rektorju dr. Schindlerju tole izjavo: »7., 11. in 12. t. m. se je na c. kr. dunajski univerzi pripetilo sledeče: Pevajoč »Die Wacht am Rheine« so 7. t. m. Nemci zahtevali, da se odkrijejo vai v avli navzoči. Ker niso mogli tu slušajno navzoči Slovani iz lahke umljivih vzrokov izpolniti njihove zahteve, so jim Nemci strgali s silo klobuke z glav. Ta nastop nemškega dijaštva se je že protokoliral v rektorjevi pisarni. 21. t. m. se je razširila po tukajšnjih listih napadna vest, češ, da bodo Jugoslavlani z Italijani vred 12. dopoldne v avli demonstrirali. To je dementirala deputacija Jugoslovancev, še isti večer v rektorjevi pisarni im mu zatrdila, da se Slovani zbog obstoječih razmer vzdržujejo vsakih provokacij, samoda se vzdrži mir in red na akademskih tleh. Vendar pa so 12. t. m. ne glede nato v avli navzoče mirne Slovence Nemci zopet silili, pevajoč šušvalno pesem »Die Wacht am Rheine«, slišali so se namreč glasovi: »Pojmo, Die Wacht am Rheine, da jim moremo zbiti klobuke« — se odkriti in dasi so se hoteli prosto odstraniti, so bili vendarle od Nemcev napadeni. Tepli so jih s palicami, vrgli iz avle in celo na cesti so jih dejansko napadali. Z ozirom na to se drznejši Slovani kot polnopravni akademski člani c. kr. univerze preočložiti magnificenci rektorju sledeče petite: 1. Uvede naj se preiskava in naj se kaznujejo vsi nemški tovariši, ki so zakrivali zadnje dogodke. 2. Skrbi naj se za osebno varnost pred napadi nemških nacionalcev. 3. Preprečijo naj se vsake provokacije na akademskih tleh, da se ohrani mir in red.

— Slovenski klerikalci v goriškem deželnem zboru so le zvesti svojemu brezdomovinskemu programu, ako zapuščajo na cedilo napredne slovenske tovariše ter se prodajo Lahom za stafažo tam, kjer bi se morali zavzeti za korist svojih volilcev in za narodno čast. To se je zopet dobro pokazalo pri razpravi glede ustanovitve deželnega kmetijskega urada. Vsakomur je še v spominu, z kakšnim nasilstvom si je prisvojil dež. glavar dr. pl. Pajer pri volitvah letošnjo pomlad oblast nad kmetijskim društvom. Slovenski klerikalni poslanci Berbuč, Jakonič in Grča so bili priče skandaloznih prizorov ob imenovanjih volitvah. Upati je tedaj bilo, da nastopijo vsled tega najostreje proti dež. glavarju v dež. zbornici. Toda niso se ganili, temuč sta edina slovenska napredna poslanca dr. Tuma in Štrekelj bila tista, ki sta si upala dež. glavarju brati le vite. Zgodil pa se je še večji škandal,

Goriško kmetijsko društvo je prišlo vled nasilstev in sleparij, ki so se dogajale v njem, ob ves ugled in veljavo. Zato pa hoče imeti Pajer kmetijski urad. Poročevalec Štrekelj in dr. Tuma sta pojasnila, za kaj se gre ter sta pozvala slovenske poslance, naj se pred glasovanjem odstranijo, ker ni naloga Slovencev, da pomagajo kmetijskemu društvu iz zagate sedaj, ko je zašlo na politično polje. Narodna čast zahteva, da se kmetijski urad ne ustanovi, dokler obstoja slepasko c. kr. kmetijsko društvo. Ako bi se bili vsi Slovenci odstranili, bi zbornica ne bila mogla sklepati. Toda odšli so iz zbornice le poslanci dr. Tuma, Štrekelj, dr. Treo in Klančič, vsi ostali pa so ostali v zbornici dr. Pajerju za stafažo. Sram jih bilo! — ako klerikalec sploh pozna kaj sramu.

— Katoliško veselje. Danes in včeraj je bilo veliko srce ljubljanskih kristjanov napito od največjega veselja! Dr. Tavčarja in njegovo obitelji je zadelo huda nesreča. Starejši sin Ivan je na lovu težko obstrlel nekega loveca ter pahnil tako ranje nega kakor sebe v položaj, koj ga le tisti popisati ve, ki je tak slučaj sam doživel. Veliko vzroka, da so vse pobožne duše od veselja poskakovale in sedaj imajo edino željo, da bi obstrljeni tudi umrl. Potem bi bil efekt še večji! Mi klerikalci in njihovevu glasilo to veselje iz arca privoščimo, vsaj že davno vemo, da »Slovenčev« duhovniki niti pojma nimajo o krščanski ljubezni. Zatorej jim je ta nesreča prav dobro došla, in glodali bodo na nji še dolgo časa, kakor je navada pri ljudeh, ki ne poznajo večjega veselja, nego veseliti se nad nesrečo svojega bližnjega. Mi pa izrazimo prizadeti obitelji najsočutnejše želje!

— Občinske volitve v Kamniku so razpisane na 18 in 19. t. m. Klerikalna stranka v Kamniku se trudi silno in z njo zlasti dekan Lavrenčič, da bi si k tretjemu razredu, ki ga ima baje v žepu, pridobila še drugi razred; a to ne gre tako lahko; zato pa klerikalci ne štedito z nobenimi sredstvi, naj bodo še tako umazana. Kjer ne gre izlepa, skušajo to doseči izgrda, zlasti jim služi v to denunciranje. Dekan hodi sedaj od hiše do hiše. Opozorili bi meščane, naj ne odpirajo celibatarjem preveč vrat! O pametnem gospodarstvu klerikalcev niti govora ni in zlasti Kamničanje se imajo klerikalci v prvi vrsti zahvaliti, da nosijo tako neznosna davčna bremena. Bilanca o gospodarsvu narodno naprednega občinskega odbora se predloži volilcem še pred volitvami, da bodo lahko videli, kako vestno in natančno je gospodaril dosednji občinski odbor, kako je skrbel za to, da se meščanom olajšajo bremena, katera jim je naložil prejšnji klerikalni občinski zastop. Kamničanje, pokažite klerikalcem, da zanje ni mesta v mestnem občinskem zastopu!

— Ovaduštvo je klerikalcem najljubše orožje. Za to imamo neštivilne dokaze, še več pa je takih ovajanj, ki jih oblasti nečejo izdati. Junaško sicer ni bojevanje na ta način, temuč so ti črnuhi precej podobni hienam, ki se priplazijo ponoči na pokopališče ter si za plen izkopljejo — mrliča. Malo bo na Kranjskem duhovnikov, ki niso poslali že par takih pisem raznim oblastrom, da jim očrnijo katerega podrejenega uslužbenca, ki je drugačnega političnega mišljenja kot duhovnik. Sedaj so se tudi goriški črnuhi oprijeli tega podlega orožja. V Begunju je za župnika neki Vuk, ki se je hudoval nad orožniškim postajevodjo samo zategadelj, ker so z njim kot pošteniakov občevali vsi boljši močje. Župnik se je najbrž bal, da bi njegova glorijska catala vsled tega v senoi. V svoji krščanski ljubezni do bližnjega je napisal orožniškemu poveljnistvu v Gorico dolgo ovadbo proti orožnikom. Toda črnuh je naletel na pravi naslov. Orožniško poveljnistvo ni namreč imelo pred župnikovim imenom prav nič respekta ter je poslalo njegovo pismo državnemu pravdnistvu, ki je že po-

vabilo na zagovor k sodišču njega in postajevodjo. In sedaj javka hudobni črnuh: »Nisem mislil, da bo prišlo tako daleč!« Sveda si je »prečistiti« denuncijant mislil, da bodo orožniki takoj premestili ali celo kaznovali, da ta še izvedel ne bo, odkod mu ta »milost«. Prav privoščili bi ovadbu par mesecev luknje.

— Spremembe v finančni službi. Davčni višji nadzornik dr. Janko Ponebšek je premeščen iz Novega mesta v Črnomelj; na njegovo mesto pride nadzornik Karol B. Kimeier iz Krškega, v Krško pa koncipist Emil Kandare iz Črnomlja.

— Promocija. Danes je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava g. Vilko Maurer. Čestitamo!

— Narodna čitalnica v Ljubljani vabi svoje člane k jout-finu, katerega priredi jutri, v sredo dne 16. t. m., ob polu 9. uri v čitalnični dvorani.

— Žensko telovadno društvo v Ljubljani vjudno naznanja, da v sredo, dne 16. t. m., ni telovadbe.

— Učiteljski dobrotniki. Za »Učiteljski konvikt« je zložila na Martinov večer vesela družba v novi restavraciji pri »Lloyd« 60 K. K. tej vsoti je prispeval gosp. občinski svetovalec in hišni posestnik Ivan Škerjanc 20 K in gospod Ivan Vernik, trgovski potnik, pa 10 K. Živeli učiteljski dobrotniki! Bog plati!

— Jugoslovanski umetniki razstavijo svoja dela, kakor se poroča iz Beograda, na mednarodni svetovni razstavi v Liježu. Na razstavi nastopijo kot ena celota. Srbski slikar Reta Vukanović je odpotoval v Sofijo, da se v tem oziru dogovori z bolgarskimi umetniki. Najbrže pride tudi v Zagreb in Ljubljano odposla nec srbskega odbora, da se o tej zadevi posvetuje s hrvatskimi in slovenskimi umetniki.

— Iz St. Vida nad Ljubljano. V neki gostilni je nastal v nedeljo popoldan hud pretep med Francetom Malenškom, vulgo »Fice«, in nekim hlapcem Matevžem iz Gamelj. Hudi Fice je razbil kar tri pivne steklenice nad nasprotnikom ter ga po obrazu tako močno razmesaril, da je obraz poškodovanec za vedno popačen. Uvedla se je kazenska preiskava.

— Z Vrhnike se nam poroča. Tu pri nas v bližnji vasi Verd biva neki krojač, ki sliši na ime Ivan Tomšič, ki je pa tako prifrknjeno klerikalen, da kar cvili. Sicer ni vredno, da se bavimo na tem mestu s to ničlo, vendar naj pa napredni svet izve, katerega kruh je in mu jako dobro tekne, kako se to človeče vmešava v politične zadeve, katere bi ga ne smele prav nič brigati. Pretebni teden bile so v bližnji borovniški vasi občinske volitve, in ker je baje ondodnim klerikalcem v tretjem razredu predla prišločli jim je ta slavni verski vojskovođa na pomoč. Letalje namreč okoli verdskih nezavednih bajtarjev, ki imajo slučajno kako zemljiško parcelo v borovniški občini in jih toliko časa mehčal in jih naposled tudi pregovoril, da so se podali v boj proti sosednim naprednim volilcem. Da jim je plačal dno in najel voz, zna se ne iz svojega je ob s-bi umevno. Naprednjaki sploh, zlasti pa še borovniški ki dejete temu klerikalnemu krojaču politiku lepega zaslužka, zapomnite si dobro, da je mnogo boljših naprednih krojaških mojstrov od klerikalca Tomšiča, bodite brezobzirni in držite se gesla: Svoji k svojim!

— Vinski semenj v Krškem. Opozorjamo vse interese iznova na jutrišnji vinski semenj v Krškem. Iz Ljubljane in Gorenjske se je že danes odpeljalo več gostilničarjev.

— Požar. V torek 8. t. m. je zgorela Pišpur. Stavre v Kobaču pri Rbnici hiša. Škode je 1400 K, Stare pa je bil zavarovan za 1800 K.

— Uboj. 8. t. m. sta se kočarja Jernej Lindau in Blaž Strempfel iz Podjelerge Brda, oziroma iz Lanišča pri Škofji Lki strela. Med pretepom je Lindau s polenom s tako silo udaril Strempfela po glavi, da se je takoj zgrudil in drugi dan umrl.

— Gornjegrajsko učiteljsko društvo ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 19. t. m. v St. Janžu pri Korenu ob 11. uri dopoldne. Zaradi kosila se je pravočasno javiti gostilničarju g. Jakobu Štigli p. d. Koren v St. Janžu, pošta Rečica.

— Porotno sodišče v Mariboru ima v zasedanju, ki se je pričelo danes obravnavati skoraj o samih ubojih in roparskih umorih, in sicer so slučaji sledeči: Al. Maršič uboj, Fr. Pivec uboj, Ferd. Müller uboj, Josip Krainz uboj, Ant. Majcen, umor in rop, Ožbald Šegula zavratni umor svoje žene

in Al. Muršec kot njegov pomočnik.

— Mednarodna panorama. Tudi ta teden nas vodi panorama po pravljicni mohamedanski deželi Maroku in njenih glavnih dveh mestih Tangerju in Tetuanu. Glavce zanimivosti v Tangerju so pač mošaja, notranjščina gradu Casbah in prizori pri raznih prodajalnicah in sejmiščih. V Tetuanu pa si ogledamo razkošne prostore v sultanovi palači z vojaško stražo in sultanovim sinom. Tudi mlade mavrijske dame v bogatih prazničnih oblekah so vredne, da si jih ogledamo »od bližje«. — Prihodnji teden potujemo v prekrasno Nico in Monako.

— Toliko časa bom razbijal, da bo pustu špilat. Včeraj je vino na Martinovi cesti v Poljšakovi gostilni razne goste tako razveselilo, da so plesali vso noč. Godce je za nekaj časa zapustil svojo harmoniko, katero je takoj poprijel njegov prijatelj. Ker to ni dovoljeno, ga je tam službojoči stražnik opozoril, kar ga je novi muzikant tudi ubogal. Hlapec Jernej Kuhar je bil pa vsled tega zelo vzvoljen, da se je začel takoj pripraviti z vojniki in stražnikom. Ta opozorjen, da naj miruje, pa stražniku ni sledil, ampak postajal vedno hušji in ker ni kazalo drugače, ga je stražnik aretoval. Kuhar jih je popoldne dobil po glavi že v Šmartnem, ko je prišel pa v mesto, so mu na policijski stražnici izbrisali iz glave kri, za kar je bil pozneje policiji tako hvaležen, da je izzval rabuko. Ker se je pa razvidelo, da ne bo miru, je policija godbo prepovedala. Takoj se je vstaknil v to neki kurjež in je, na vso moč vpil »tolik časa bom razbijal po mizi, da bo pustu špilat«. Stražnik pa ni pustu špilat, ampak je hudega kurježa aretoval. Pri napovednem aretovanju se je pa usulo nad stražnika kakih 30 ljudi in mu začelo tako negajati, da je moral na polovico potegniti sabljo, da ni bilo aretovanje preprečeno. Značilno je, da je bil med izvajali tudi mož, ki je v napol javni službi in je že sam jedel policijski kruh. — Tudi v Ribičevi gostilni so se bili plesali spopadli, toda naglo posredovanje tam se nahajajočega policijskega stražnika je hudim gostom pomirilo kri potem, ko je stražnik najbujnega razgrajča aretoval.

— Iz vlaka je skočila včeraj dopoldne med postajama Hoče in Rače neka mlada, zelo lepa dama. Vzrok temu je bil, da dama ni imela vzroga listka, in ko ga je sprevodnik zahteval, je rekla, da bode zanj plačal neki gospod, ki je sedel v njenem obližu. Med tem časom, ko je sprevodnik z dotičnim gospodom govoril, je dama šla takoj na platon in skočila na progo. Viak so takoj ustavili in so damo, ki se je bila vsled padca nekoliko poškodovala na čelu, dejali zopet v kupe in jo odpeljali do Pragerskega. Ko so jo pa tam hoteli peljati v pisarno, jim je bila zopet srečno odneela pete.

— Skrben oče. Pod to notico smo pretečeni teden poročali, da se je kočar Ivan Gomilar iz Medvedjeka v krškem okraju zaljubil v neko dekle in jo hotel z njo, popustivši svojo pravo ženo in tri nedorastle otroke, pophati v Ameriko. Mož pa ni imel v svoji novi ljubezni srede, kajti prišla je pred odhodom na daljno pot ljubljanska policija, ga ločila od ljubice in vtaknila v zapor. Napravil je baje tudi 600 K goljufivih dolgov.

— Pogrešanec najden. Pred kratkim smo poročali, da pogrešajo mizarkega vajenca Antona Tekavca. Pogrešanec se sedaj nahaja v vrvarni g. Jožefa Adamca v Domžalah.

— Nezavesten je obležal včeraj poleg svojega koleza v Srdnjških ulicah posestnik Peter Kuralt iz Mengša. Prepeljali so ga na magistratno stražnico z rešnim vozom, odkoder je, ko se je zavedel, šel zopet domov.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 15 Slovencev, 72 Črnogorcev in Dalmatincev; iz Trsta je šlo skozi Ljubljano 9 Črnogorcev. — 12 Slovencev je šlo iz Ičchia v Logatec, 18 Goričancev iz Ebrscheja v Gorico. — 38 Hrvatov je šlo iz Bohinjske B. strice, 10 pa iz Podbrda na Revo. Istotja se je odpeljalo iz Hruišice 78 Macedoncev, 35 Hrvatov je pa šlo iz Haba v Zagreb.

— Izgubljene reči. Františka Perhacova je izgubila srebrno ženako uro z zlato verzičico, vredno 30 kron. — Luiza Grabensteinova je izgubila zlato žensko uro, vredno 40 kron. — Františka Jesernikova je izgubila usnjato denarnico z 10 K denarja. — G. Henrieta Omaljerova je izgubila zlato zapestnico v obliki verižice, vredno 20 K. — G. Giacominu Lukeževa, zdravnikova vdova, je izgubila srebrno verižico, vredno 8 kron.

— Slovenci v Ameriki. — Vlak je povozil v Cherokeej i

(Kansas) Ivana Benedika. Hodil je ponoči po železniški progi domov ter ga je vlak dohitel. Pokojnik j bil doma iz Hlovske njive nad Škofjo Loko, star 42 let, oče štirih malih otrok. V Ameriki je živel že 16 let. — V rovu je ubilov Downson (Mehika) Ivana Rekarja, doma iz radoljskega okraja. — Pobjo med Slovencei. V Rutte Mont. je v gostilni ubil Slovence Fran Vaja iz Črnomlja svojega rojaka Iv. Sajovica. — Okoli 50 oseb je zasulo v rovu pri Trinidadu vsled eksplozije. Nihče ni mogel nesrečnikom na pomoč, ker je bila vsa jama v plamenu. Med ponesrečenimi je gotovo tudi kaj Slovencev, dasi imena še niso znana.

Hrvatske novice. — 25letnico prve srednje šole v Bosni. Pretečeno soboto je minilo 25 let, odkar se je otvorila v Sarajevu gimnazija, prva srednja šola v okupiranih deželah. Prvo leto je obiskovalo zavod 37 učencev, danes jih ima pa 675. — Žrtve madjarskih šol. V Vukovaru so hoteli demonstrirati proti madjarski šoli brata Wenzler in neki Szentgyörgy s tem, da so vrgli neko gorečo stvarino na streho. Prva dva sta dobila po tri, zadnji pa pet let težke ječe, dasi poslopje ni zgorelo. — Učitelj zgorel. V Sušnjevi pri Brodu je učitelj Ferdo Ranj zaspal z gorečo svačico v ustih, vsled česar se je postelja vnela in dim je učitelja zadušil.

Najnovejše novice. Bolgarsko državno posojilo 100 mil. frank. je podpisano v obliki konvencije. Banke so dovolile kurz 82 %.

Atentat na spomenik? V Harkovu se je razpočila bomba pred spomenikom pesnika Puškina ter spomenik poškodovala.

Mirovno razsodišče med Avstro-Ogrsko in Združenimi državami. Ameriški poslanik Storer je včeraj ponudil v imenu svoje vlade grofu Goluchovskemu, naj bi se med obema državama sklenila pogodba za mirovno razsodišče.

Za trgovinsko pogodbo med Nemčijo in Srbijo so se začela pogajanja v Berlinu.

Papežev konzistorij se je vršil včeraj v Vatikanu. Papež je tudi omenil konkordatno razmerje s Francijo ter obžaloval, da ne more imenovati tudi za Francosko novih škofov.

Umrli je v Rimu bivši nuncij na Dunaju, kardinal Mocenni.

Bivšega olomuškega nadškofa dr. Kohna je papež imenoval za titularnega škofa Peluzije, s sedežem v Egiptu. Tudi avanzam.

Revolucija zaradi stavljenja osepnice. V Rio de Janeiro so nastali veliki nemiri, ker je izšel zakon o obveznem stavljenju koz. Uporneži so razdajali vodovod in plinarne ter se zabarikadirali. Naskočiti jih je moralo vojaštvo, ki je ustrelilo 12 oseb, nad 60 pa ranilo.

Veselični davek je vpeljal berlinski magistrat. Obdačijo se vsi boljši sedeži v gledališčih, pri koncertih itd.

Strašno zločinstvo. V praškem predmestnem kraju Krčso so razkrili te dni, kakor je bilo že kratko javljeno, veliko hudodelstvo. Neka Matilda Hanseli je prišla pred dvema letoma iz Ogrske k svoji oženjeni sestrji Weber ter se pri njej nastanila s svojim poldrugo leto starim sinčkom. Matilda je večkrat obiskovala nekega Takacs, posestnik kamnolomov na Ogerskem. Hotel se je z Matildo oženiti, četudi je imela sina. Ker pa njegovi starši niso marali ničesar o taki ženitvi slišati, je Takacs prodal svoje kamnolome ter sklenil takoj po poroki z Matildo odpotovati v Ameriko ter se tam stalno naseliti. Že je bilo vse urejeno pri duhovniku ter tudi naročeni vozni listi za potovanje v Ameriko. Med tem se je Matilda zaradi svojega sina sprla s sestro ter se preselila k vrtnarju Walleschu, ki je stanoval s svojo ženo in pastorko v vili „Wilhelm“. Takacs je potem prihajal tja, in Walleschovi so videli, da ima mnogo denarja in da je kupil svoji zaročenki razne dragocenosti. Sklenili so, da oba ubijejo ter si denar prilaste. Nekega dne, ko je šla Matilda po neko stvar v klet, pohitel je Wallesch za njo ter jo udaril s kladivom po glavi, da se je takoj mrtva zgrudila. Zvečer je prišel zopet Takacs. Walleschovi so mu rekli, da je Matilda šla nekaj kupit, da pa se kmalu vrne. Med tem je Takacs legel spat. Ko je zaspal, sta ga Walleschova napadla in ubila. Drugo jutro sta naložila obe trupli na dvokolnico ter ju zapeljala v stekleni cvetličnjak ter ju skupaj pokopala. Denar in vse dragocenosti sta jima seveda pobrala. Wallesch je hotel umoriti tudi otroka, toda žena ga je odvračala od tega, vzela je otroka ter ga zanesla v gozd izložit. Potem so Walleschovi razglasili, da sta Matilda in Takacs pobegnila v Ameriko, a otroka sta pustila v gozdu. Nihče ni o tem dvomil, in policija je izdala za pobeglima celo tirnico zaradi izloženja otroka. Seveda je tirnica bila brez-

uspešna, ker sta iskana počivala globoko pod zemljo. Toda kazni ni izostala. Wallesch je imel s svojo pastorko grešno razmerje, vsled česar je prišlo med njim in ženo opetovano do burnih prizorov. Da bi se žene rešil, izmislil si je zelo glupo nakano. Izpustil je eden okostnjak umorjenih žrtev, zvekel ga na cesto ter pustil pri njem listek, s katerim se dolži njegova žena umora. Zaprl so lepo trojico. Komisija, ki je preiskala ves vrt, je ušla zakopana še dva druga okostnjaka, moža in žene. Misli se, da so to kosti Matildine sestre in njenega moža Weberja, ki sta ob istem času izginila.

Tuberkuloza v Evropi. V časopisu za higijeno govori dr. Prinzing o razširjenosti tuberkuloze v evropskih državah. V Evropi sta dva velika okraja, v katerih umre malo jetičnih ljudi: prvi obsega severni del Nemčije in Danskega, potem Nizozemsko in Anglijo, drugi okraj je apeninski polotok. Severno od prvega okraja rase število jetičnih ljudi, in sicer na Irskem, v Škociji, na Norveškem in Švedskem. Zelo razširjena je tuberkuloza po Španiji, Franciji, srednje razširjena po zapadni Nemčiji, Švici, v avstrijskih alpskih deželah. Največja ognjišča jetike so nadvojvodstvo Hessenko, Bavarsko, posebno pa Nišje in Gorenje Avstrijsko, Češko, Moravsko in Šlezija; v teh zadnjih delih doseže število smrti jetičnih ljudi najvišjo stopnjo. Na celim evropskem vzhodu na Ogrskem, v Galiciji, na Rumunskem in Ruskem zahteva tuberkuloza več žrtev kot na Nemškem.

Tudi domišljija človeka ubije. Na postaji Krasnojarsk velike sibirske železnice je neki Mihael Staricki snalil voz, na katerem je bil aparat za chlajevanje. Pri delu je v aparatu zaspal, a ko se je prebudil, se je vlak premikal in bil je v vozu zaprt. Ker ni poznal, kako je aparat sestavljen, je mislil, da mora zmrzniti. Kake muke je v taki domišljiji preživel, je razvidno iz kratkih stavkov, ki jih je napisal na tla. »Mraz je hujski kot sem mislil. — Ali me ne bo nihče rešil? — Počasi zmrzujem na smrt. — Moje noge so mrzle kot led. — Že napel spim, morda so to moje zadnje besede.« Ko se je vlak ustavil 30 km daleč od Krasnojarska, so voz odprli ter našli Starickega mrtvega. Uradniki so se temu dogodku tembolj čudili, ker je bilo v vozu 11 stopinj toplote. Aparat je bil namreč že davno pokvarjen. Potemtakem mož ni zmrznil, temuč ga je le domišljija ubila.

Draga slika. Csimir Perier, oče poznega francoskega predsednika je nekega dne obiskal slikarja Corota v njegovem ateljeju ter je občudoval sliko, ki jo je Corot ravno kar dovršil. »Slika bi rad imela,« je rekel Perier. — »Ako plačate mojemu prijatelju Milletu dolgotrpe pri peku in mesanju, je slika Vaša,« je odgovoril slikar. »Sprejeto,« je veselo vzkliknil Perier ter se odpravil naravnost k mesarju in peku, ves pot se zadovoljno smeje, da je prišel tako po ceni do prekrasne slike, ki je bila takrat vredna 1500 do 2000 frankov. Toda kako se je prestrašil, ko mu je pek povedal račun 22000 frankov, mesar pa celo 24000 frankov. Kot pravi gentleman je seveda Perier plačal brez obotavljanja teh 46000 frankov. Dandanes bi seveda ta Corotova slika bila vredna trikrat toliko.

Zopet novo zdravilo proti tuberkulozi. O nekem novem zdravilu proti tuberkulozi poroča neki berlinski zdravnik, tajni sanitetni svetnik Küster, v »Kliničnem tedniku«. Tu se gre za notranjo uporabo že precej časa poznane razkuževalnega sredstva, loretur. Kakor so skrbni poskusi dognali, ni omenjeno sredstvo nikakor strupeno, ako se ga vzame primerno količino. V isti razpravi se poroča tudi o nekaterih znamenitih uspehih, katere so pa povzročili ne samo loretin, ampak tudi znana higijeno-dietična navodila. Berolinski »Klinični tednik« sam objavlja to poročilo zdravnika Küsterja, ki vidi v tem svojem sredstvu mnogo nadpolnih uspehov, z rezervno. Poskusi bodo dalje govorili.

Osoedopolni poljub. Kako vroča je tu pa tam ljubezen pri Italijanih, dokazuje ta le dogodilaj, ki se je vršil pred tremi tedni v nekem trgu v laških Tirolih. Dva sta se imela ločiti, ker je bil on premeščen

službeno v drug kraj. Zvečer pred svojim odhodom je on še posetil svojo ljubico, in poljubila sta se v slovo. Drugi dan je šutila deklica hude bolečine in je opazila, da ima otečeno lice. Tekom par ur ji je lice že tako oteklo, da so morali poslati zvečer po zdravnika. Lahko si ji predstavljati začudenje bolnice, ko ji je izjavil zdravnik, da se nahaja na licu sledovi človeških zob, kateri so povzročili zastrupljenje krvi. Dan pozneje je postajala deklica slabše, in nedolgo potem je umrla. Zatorej ne kliti pri poljubih!

Vonj v starosti. Pri starih ljudih se zmanjša batost čutov. O vidu in o sluhu j napravil dr. Vassilide točna raziskovanja na 66-ih starčkih, ki so bili v oskrbovalnicah. Prišel je do izida, da oslabi tudi vonj v starosti zelo bistveno. Med temi je izgubilo 24 skoraj popolnoma vonj in sicer 15 med 36 moškimi in 9 med 30 ženskami. Zdi se torej, da prekašajo stare ženske kar se tiče vonja stare moške.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 15. novembra. V državnem zboru je postalo že zelo živahno. Veliko poslancev je že došlo na Dunaj, zlasti Jugoslavlani so že skoro polnočestevilno zbrani. »Slovanska zveza« je imela sejo, v kateri se je razpravljalo o vprašanju glede italijanskega vseučilišča v Trstu. Predsedstvo je naznanilo, da so maloruski poslanci izstopili iz kluba, a da hočejo še nadalje gojiti prijateljske odnose s »Slovanskim centrom«. Malruski poslanci izdajo poseben manifest, v katerem opravičijo svoje postopanje.

Dunaj 15. novembra. Danes ob 3. uri popoldne so se sešli zastopniki vseh slovanskih strank, da se posvetujejo o položaju Tudi predsedniki nemških strank imajo posvetovanje, da formulirajo predloge, ki se predložijo izvrševalnemu odboru leve. Slovanski poslanci se drže popolnoma rezervirano in se še nič ne ve, kako stališča bodo zavzeli napram vladi. Odločitev bo šele padla pri razpravi o provizornem budgetu za l. 1905.

Budimpešta 15. novembra. Grof Tisza je predložil zbornici svojo predlogo glede spremembe pravilnika. Opozicija je jela razgrajati in kričati, da se je morala seja zaključiti. Rim 15. novembra. »Tribuna« naglašja, da značijo pravkar izvršene volitve popolno zmago vladne stranke. Izvoljenih je 343 vladnih pristašev, 39 konserv. opozicijonalcev, 35 radikalcev, 21 republikancev, 27 socialistov, 14 neodvisnih in 2 klerikalca.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 15. novembra. Glasom uradnih izvestij je bilo pri mandžurski armadi v času od 8. septembra do 20. oktobra ranjenih 828 častnikov in 28479 mož, bolnih pa 128 častnikov 3827 mož.

Tokijo 15. novembra. Križarka »Gromoboj« je, kakor se govori, med manevriranjem zunaj pristanišča zadela ob skalo in se težko poškodovala, da se je jedva mogla vrniti v Vladivostok.

Pred zajutrkom 1 kozarec rogaškega »Tempel-vreleca« učinkuje vodo gonilno, apetit vzbujajoče in pospešuje pretvor. »Styria-vrelec« ima sicer isti, a močnejši vseh.

Sredstvo, ki mora vsled svoje sestave biti tudi precejšnjega učinka, je velike vrednosti za zdravnika in za paciente. — Zelo znano vino lekarnarja Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti se odlikuje po tem, da obsega v resnici naznačeno množino železa. — Zunanja naročila po povzetju. 1264—21

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 14. novembra 1904.

Naložbeni papirji.	Dunaj	Blago
4 1/2 % majeva renta	99.95	100.15
4 1/2 % srebrna renta	99.90	100.10
4 1/2 % avstr. krona renta	100.10	100.30
4 1/2 % zlata	119.95	120.15
4 1/2 % ogrska krona	98.10	98.30
4 1/2 % zlata	118.80	119.00
4 1/2 % posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4 1/2 % posojilo mesta Spljet	100.25	101.25
4 1/2 % Zadar	100.00	100.00
4 1/2 % bos.-herc. žel. pos. 1902	100.75	101.75
4 1/2 % češka dež. banka k. o.	99.60	100.00
4 1/2 % ž. o.	99.60	100.10
4 1/2 % zst. pisma gal. d. hip. b.	101.40	102.40
4 1/2 % pešt. kom. k. o. z.	107.45	108.45
4 1/2 % 10 % pr.	100.50	101.50
4 1/2 % zst. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4 1/2 % dež. hr.	100.50	101.50
4 1/2 % z. pis. ogr. hip. ban.	100.00	100.90
4 1/2 % obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.00	101.00
4 1/2 % obl. češke ind. banke	100.75	101.75
4 1/2 % prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	
4 1/2 % prior. dol. žel.	99.00	
3 1/2 % juž. žel. kup. 1/2 1/2	307.90	309.90
4 1/2 % avst. pos. za žel. p. o.	100.60	101.60

Srečke.	185	187
Srečke od l. 1860 1/4	273	277
„ 1864	162	164
„ tizske	307	317
„ zem. kred. I. emisije	298	309
„ „ II.	272	277
„ ogr. hip. banke	94	98
„ srbske k. fra. 100	132.50	133.50
„ turške	20.90	21.75
Basilika	479	490
Kreditne	78	83
Inomoške	86	91
Krakovske	68	72
Ljubljanske	53	55
Avst. rud. križa	28	29
Ogr.	66	70
Rudolfove	77	81
Salcburške	525	534
Dunajske kom.		

Delnice.	88	88.90
Južne železnice	652	653
Državne železnice	1635	1645
Avst.-ogr. bančne delnice	671.50	672.50
Avst. kreditne banke	798	799.50
Ogrske	249	250
Živnostenske	662	668
Premogokop v Mostu (Brüx)	485	486
Alpske motan	2329	2339
Praške žel. ind. dr.	513.50	515.50
Rima-Murányi	307.50	308
Trbovske prem. družbe	544	549
Avst. orožne tovr. družbe	174	175
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11.34	11.38
C. kr. cekin	19.07	19.10
20 franki	23.51	23.59
20 marke	23.91	23.98
Sovereigns	117.65	117.85
Marka	95.25	95.50
Laški bankovci	254	254.75
Rubli	4.84	5
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 15. novembra 1904.						
Termin.						
Pšenica	za	april	.	.	.	50 " " 10.36
Rž	"	april	.	.	.	50 " " 8.01
Koruzi	"	maj	.	.	.	50 " " 7.63
Oves	"	april	.	.	.	50 " " 7.21

Efektiv.

brez poročila.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306 2. Srednji zračni tlak 739.9 mm

Nov.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
14.	9. zv.	751.7	-19	p.m. jvzh.	jasno
15.	7. zv.	751.5	-36	sl. jzh.	jasno
	2 pop.	747.9	12	sl. jzh. del.	jasno

Srednja večerajšnja temperatura: 1.1°; normale: 3.9°. — Padavina 0.0 mm.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. poačiti osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc Curij, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, direktni voz I. in II. razr., v Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osonni vlaki. Ob 7. uri 17 m. zjutraj v Novo mesto, Straz, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m. zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curij, Bregenc, Inomost, Zell am jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejovice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straz, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Viktor Recher naznanja v svojem in v imenu rodovine prežalostno vest o nenadni smrti svoje sestre, oziroma tete in stare tete, preblagorodne gospodične

Jenny Recher

hišne in zemljiške posestnice v Ljubljani

ki je 13. novembra ob 7. uri zvečer previdena s svetotajstvi za umiranje mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bude v torek 15. novembra iz hiše žalo-ti št. 2 na Turjaškem trgu in sicer ob 1/5 uri popoldne.

Pokojujico priporočamo blagumu sponzu.

V Ljubljani, 13. nov. 1904.

Izprašan kurjač

oženjen, 48 let star, želi takoj vstopiti v tovarniško službo. Plača po dogovoru.

Ponudbe na Jakoba Špeh, Kozaršče št. 50, pošta Stari trg pri Rakeku. 3332-1

Izgubil

se je majhen, črnorjav pes, ki slihi na ime „Miško“ z znakom „Ljubljana, št. 2“. — Prosi se, naznaniti proti nagradi Iv. Arharju, pristavu južne železnice v Ljubljani, južni kolodvor.

Izurjena prodajalka

z dobrim spričevalom, želi takoj vstopiti v kako prodajalno z manufakturnim ali mešanim blagom v mestu ali na deželi. — Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 3333-1

C. kr. davčni pristav

1901 imenovan, sedaj v lepem mestu na južnem Štajerskem nameščen, namerava zaradi osebnih razmer prosti za premeščenje na Kranjsko. Gospodje tovariši, katerim bi menite vseč bila naj blagovolijo poslati svoje dopise z navedenimi pogoji upravnistvu „Slov. Naroda“. 3335-1

Na prodaj so:

dva mala travnika v katastrski občini Karlovsko predmestje in

en travnik v katastrski občini Trnovsko predmestje.

Natančneje se poizve v pisarni c. kr. notarja Hudovernika v Ljubljani. 3337-1

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.	Akcijski kapital K 1.000.000.—	Podružnica v SPLJETU.
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.	Zamenjava le ekskomptu izžrebane vrednostne papirje in vnovčujo zapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveleje.	Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.	Ekompt in takasno menje.	Promet s čeki in nakaznicami.

Odda se v hiši Krojaške ulice št. 1
za 1. februar 1905

lepo stanovanje

v II. nadstropju, obstoječe iz treh sob
s pritlikinami. 3334-1

Nač 50 let obstoječa

prodajalna

v večjem trgu na Spodnjem Štajerskem
se takoj odda v najem; v trgu
so tudi c. kr. uradi.

Več se poizve pri upravnistvu
„Slov. Naroda“. 3339-3

Izdelovalci zobotrebničkov!

Prosim za naslov in navedbe cen
za večji odjem. Ponudbe pod šifro
„K. J. 4505“ na insertni kancelar
Jana Grégra v Pragi, Jindřišská
ulice št. 19. 3317-3

Lepo suho stanovanje

v I. nadstropju, obstoječe iz ene sobe,
ene predsobe, kuhinje ter drvarnice se
takoj odda. Ravno tam se takoj odda
tudi drugo, pritlično stanovanje, obsto-
ječe iz ene sobe, kuhinje ter drvarnice.
Natančneje pri lastniku, v Sre-
dini 14 (Prule). 3321-2

ERNEST SARK

trgovina z modnim in svilenim blagom ter po-
trebščinami za krojače in šivilje

vljudno naznanja, da se je z današnjim dnevom

preselil

s Starega trga šte. 1

v dosedanjo prodajalno Lav. Schwentnerja

na vogalu

Židovskih ulic in Dvorskega trga.

Prazne sode

od vina ali žganja kupi Oton Ho-
man v Radovljici. 3312-2

Telečje želodce

kupuje po najvišjih cenah proti takoj-
šnjemu plačilu 3292-2

LEOP. SAMEL

trgovina s kožami

Teplitz-Schönan.

Gospodična

ki je absolvirala 8 razredov, večša ra-
čunstva, z lepo pisavo, zmožna obeh
deželnih jezikov v govoru in pisavi,
išče primerne službe v kaki
pisarni.

Ponudbe pod „marljivost“ na
upravnistvo tega lista. 3314-2

Komi z dežele

pošten in ubogljiv, z razločno pisavo,
kmetkega stanu, vsakega domačega
dela in s konjem voziti vajen, se sprejme
tako za majhen eksport brez prodaje.

Predstaviti se je osebno ali pa
ponudbe poslati na upravnistvo „Slov.
Nar.“ z navedbo plače. 3284-3

Tapetniška in dekoracijska dela.

Slavnemu občinstvu dovoljajem se uljudno priporočati v nabavo
raznih tapetnih in dekoracijskih potrebščin. Dolgoletno službovanje
pri slovečih tu- in inozemskih trdšah me usposablja kot vsestransko
izkušnega in izkušenega, da morem vsekakor najfinije in najsolid-
nejše zadostiti svoji nalogi. Bodisi v tapetniški ali dekoracijski stroki,
kakor tudi v izdelavi vsakojakih pohišt. Istotako si usojam pripomniti, da imam v zalogi razna naj-
modernejše oblažljiva pohištva, kakor divane, otomane itd. razne
potrebne okraske k oknom, hišne preproge, pogrinjala, sploh vse v
mojo stroko spadajoče predmete. — Prevzamem naročila v kompletno
opremljenju sob in event. prenavljanje obrabljenih pohišt. Istotako
postrežem vsaki zahtevi raznih ureditev sob, hotelov, vil itd.
Z zagotovitvijo najekspedientnejše postrežbe in točne izvršitve pri-
poročam se sl. občinstvu v blagohotno upravljanje.

Velesposilovanjem

3074-5

Jvan Černe,

Ljubljana, Breg, šte. 20.
Cojzova hiša.

Mlad trgovec

oženjen, išče manjše trgovine ali go-
stilne. Ista je lahko tudi v kaki vasi.

Ponudbe prosim pod „štev. 104“
poste restante Ljutomer. 3300-2

Več sto

3279-3

divjih kostanjev

visokodebelnato, krepko drevje za dre-
vored, ima poceni na prodaj

trško oskrbnistvo v Postojni.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 2921-12

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.

Oznanilo.

Okrajna posojilnica v Ljutomeru

registrovano društvo z neomejeno zavezo
naznanja, da bode

od 1. januarja 1905 naprej

obrestovala hranilne vloge po 4%
brez odbitka rentnega davka, od posojil pa bode jemala 5 1/2% obresti.

Okrajna posojilnica v Ljutomeru

dne 12. novembra 1904.

3324

Št. 816.

Razglas.

3330-1

Izredni občni zbor Prve dolenjske posojilnice, registro-
vane zadruge z neomejenim poroštvom v Metliki skliče se s tem v smislu
§ 37. z. p. na 27. novembra 1904. I. dopoldne ob 9. uri v dvorano Na-
rodne čitalnice št. 19 v Metliki.

Ako bi pa k temu občnemu zboru ne prišlo v smislu § 39. zadržnih
pravil dovolj povabljenih, vrši se drugo občno zborovanje dne 18. decemb. 1904
ob isti uri in na istem kraju z dostavkom, da se bo ta dan o na dnevni red
stavljениh predmetih brez ozira na število navzočih družstvenikov sklepalo.

Dnevni red k občnemu zboru je sledeči:

- I. Čitanje revizijskega poročila zveze ter ukrepi vsled istega.
- II. Odobriti ali predručati se imajo pri občnem zboru dne 16. maj 1904
od nekaterih družstvenikov stavljeni predlogi, in sicer:
 - a) da bi se § 19. z. p. tako dopolnil, da bi imel ravnatelj namestnika in
da bi se volil v pomoč blagajniku in kontrolorju še eden odbornik, ter da
bi se nadzornistvo za dva odbornika pomnožilo (§ 32. z. p.);
 - b) da bi se zadržna pisarna in blagajna v primeren prostor lastnega po-
sloja bodisi v hišo št. 15 ali 66 v Metliki prenesla, in bi se nastavlil
zadržni sluga, kateri bi imel skrb za snago, kurjavo in svečavo ter bi
poleg tega opomine pisal in strankam dostavljal ter dobival za to poslo-
vanje iz dohodkov opominov plačo;
 - c) da bi se v bodoče občni zbori ob nedeljah določevali;
 - d) da bi se društvena pravila §§ 38. in 39. v prvi stan v tem smislu po-
stavila, da bi vsak družstvenik imel kakor poprej samo po eden glas in
naj bi veljal pri glasovanju na dnevni red stavljenih predmetov sklep
večine glasov in ne nadpolovična večina;
 - e) po preteku sedanjih volilnih dobi naj bi se vsako leto, kadar se predlagajo
računi v odobrenje tudi novi odbor volil, ne pa na tri leta, kakor je v
§§ 19. in 32. rečeno;
 - f) da bi se onih 19 družstvenih deležev, zaradi katerih je imelo c. kr. okrožno
sodišče v Rudolfovem posla kot neveljavni iz zadržnega registra brisali,
to je, da se teh 19 deležev likvidira in izplača;
 - g) da bi se v bodoče tožbe in eksekucije po ravnateljstvu, ne pa po advo-
katu pri c. kr. sodiščih vlagale v kolikor to zakon dopušča.

Metlika, dne 13. novembra 1904.

Prva dolenjska posojilnica v Metliki

registrovana zadruge z neomejenim poroštvom.

Za načelstvo:

Leopold Gangl.

Za nadzorstvo:

Ivan Golja.

Na najvišji ukaz Njegovega c. in kr. apostol. Veličanstva.

XXXVI. c. kr. držav. loterija

za civilne dobrodelne namene totranske državne polovice.

Ta denarna loterija

edina v Avstriji postavno dovoljena

ima 18.435 dobitkov v gotovini
v skupnem znesku 512.980 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron v gotovini.

Žrebanje je nepreklicno dne 15. decembra 1904.

Ena srečka velja 4 krone.

Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vor-
dere Zollamtsstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojav-
nih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za odjemalce
srečk zastoj.

Srečke se dostavljajo poštne prosto.

C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo.

Oddelek za državno loterijo.

3220-3

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice šte. 9

priporočata

svojo z najnovejšimi predmeti
popolnjeno zalogo v

konfekciji za dame

kakor tudi

obleke za gospode in

dečke

po čudovito nizkih
cenah, zagotavljajoč
točno in solidno po-
strežbo.

Ceniki se razpisiljajo
na zahtevo zastoj in
poštne prosto.

3315-2

V hiši „Narodne tiskarne“

Ljubljana, Knafllove ulice št. 5

se odda takoj, ali za februar 1905

stanovanje

v I. nadstropju, obstoječe iz 4 sob, pred-
sobe, kabineta, kopalne sobe, kuhinje,
shrambe, kleti in podstrešja.

Več v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Preselitev krojaške obrti.

Podpisani vjudno naznanja p. n. občinstvu, da je preselil svojo
krojaško obrt
z Brega šte. 14
na Dvorski trg šte. 3
(pod „Narodno kavarno“)

Zahvaljuje se za dosedaj izkazano mu naklonjenost in upa, da mu jo p. n. občinstvo tudi nadalje ohrani, ter zagotavlja, da bo s točno postrežbo, najboljšim blagom in zmernimi cenami vedno skušal zadovoljiti cenjene naročnike.

Z odličnim spoštovanjem
VEKOSLAV BARLE
civilni in vojaški krojač
izprašan in izvežban na c. kr. tehnološkim obrtnemu muzeju na Dunaju
Ljubljana, Dvorski trg 3.

3331-1

Učenca

z dobrimi pričetki, zmožnega tudi nekoliko nemškega jezika, ne pod 14 let starega, sprejme
J. Razboršek, trgovina z mešanim blagom v **Smartnem pri Litiji**. 3306-2

Razna prestavljanja

iz nemščine v slovenščino ter

sestave inseratov

oskrbuje po zmerni ceni v tej stroki izvežban uradnik.

Kdo, pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3265-3

V Bohinjski Bistrici se prostovoljno
proda

HIŠA

v kateri se izvršuje gostilniška obrt, poleg hiše je vrt in 11 oralov gozda. Več se poizve pri g. Fr. Mencingerju na Savi št. 37., pošta Jesenice na Gorenjskem. 3290-2

V hiši „Narodne tiskarne“

v Knafovih ulicah št. 5

se odda za 1. februarj 1905

lepo stanovanje

v III. nadstropju, obseja iz 3 sob, kuhinje, shrambe, poselske sobe, kleti in podstrešja.

Več v upravništvu „Slov. Naroda“.

Grenčica

„**Florian**“
in likér 5-261
„**Florian**“
najboljša kapljica za želodec.

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem. (Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseja 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju v Ljubljani, Prešernove ulice.

Oton Zupančič 2-131

Čez plan.

To najnovejšo knjigo Zupančičevih poezij je pozdravila kritika zelo radostno in jo ocenila izredno laskavo. „Zlato knjigo“ moderne slovenske lirike jo naziva kritik Sever v „Slov. Narodu“, pa tudi „Slovenec“ ter „Dom in Svet“ sta priznala Zupančiča brez vsake pridržke za največji lirski talent med sodobnimi slovenskimi pesniki. Ta soglasna ugodna sodba sicer tako nasprotujočih si listov pač neoporečno dokazuje, da se je porodilo na polju naše lirike nekaj res nenavadnega, nekaj takega, kar sili tudi nasprotnika, da to prizna hoté, nehoté.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentner-ja v Ljubljani

broš. po 2 K, s poštno po 2 K 10 h; v pantsen-izdaji po 3 K, s poštno po 3 K 10 h.

Zahtevajte samo pravi

Indra Tea

najfinejši in najboljši čaj na svetu.

Najfinejši zajutrek, izvrstna južina. 2293-28

Najboljše sredstvo proti prehladi.

Osobito priporočljiv za pokvarjen želodec.

Pospešuje prebavo ter brani želodec bolezni.

Dobiva se v drogerijah in boljših trgovinah s specializiranim in delikatesnim blagom.

Naraven le v originalnih zavojih s stalno ceno.

Na veliko pošilja

Indra Tea Import Company Trst 3.

1870 Ustanovljeno 1870

Trgovina s perilom in modnim blagom

C. J. HAMANN

priporoča naslednje predmete:

KLOBUKE

volnene, dlakaste, svilene, plišaste za gospode in dečke

iz tovarn ces. kralj. dvornih dobaviteljev

Viljema Plessa na Dunaju in Josipa Pichlerja sinov v Gradcu.

Kravate

(vedno jih je nekaj tisoč v zalogi)

v izberi, okusu in ceni brez konkurence.

Za pošteno postrežbo jamči firma

J. C. HAMANN

2975-6

na Mestnem trgu šte. 8

dobavitelj perila c. in kr. Visokosti, raznih častniških uniformiranj, zavodov itd.

Po visoki kralj. dež. n. vladni proglašena za zdravilno rudninsko vodo

Apatovačka kiselica

naravna alkalisko-muriatisko-litijška slatina, bogata oglikove kisline

izvrstna kristalno čista namizna voda.

Glasovite zdravniške avtoritete pripisujejo tej slatini najboljši uspeh pri vseh boleznih prebavnih organov in požiralnika, trganju in revmi, pri želodčnem, pljučnem, vratnem in vseh drugih katarjih, pri zlati žili, pri obilnih in boleznih v mehurju, pri kamenu, pri siadkorni bolezni, zrnatih in oteklih jetrih, gorečici in mnogih drugih boleznih. Preizkušeno izvrstno in nenadkrljivo sredstvo pri spolnih in mnogih drugih ženskih boleznih. Analizirala sta jo prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorni svetnik in kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Odlikovana na mnogih strokovnih razstavah s 15 zlatimi svetinjami.

„Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice“

Zagreb, Ilica št. 17. 487-79

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostlinah.

Zastopnik za Kranjsko: C. MEYERDI v Ljubljani.

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni
moški
čevlji
iz usnja
z obšivkom par
gld. 2-90.

Izvrstni
moški
čevlji
za zavezovati
par
gld. 3-25.

Močni, gladki
moški
čizmi
(štiflet) par
gld. 2-90.

Trpežni
ženski
čevlji
za vsakdanjo
rabo par
gld. 2-60.

Zelo močni
ženski
čevlji
za zavezovati
par
gld. 2-90.

Izvrstni
ženski
čevlji
z gumbi par
gld. 3-25.

Elegantni,
barvani
moški
čevlji
za zavezovati, par
gld. 4-—.

Priročni
moški
čevlji
iz jadravine
par
gld. 1-— do 1-40.

Barvani
moški in
ženski
usnjati sandali
par
gld. 2-50—3-—.

Vsake vrste
otročji
čevlji
rujavi in črni
od
gld. 1-— naprej.

Elegantni
ženski
salonski
čevlji
par
gld. 1-50.

Ženski
čevlji
z navskrižnimi
zaponami, črni
in barvani, par
gld. 2-— do 3-—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.
Popravila se najbolje in najceneje izvršujejo.

Alfred Fränkel

kom. družba prej:

Mödlinška tovarna za čevlje

v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 9.

Zastopnica: Josipina Herrisch. 736-28

Oglejte si pri nakupu novo došlo

modno blago največje izbere, 120 cm širok.,

meter od 45 kr. do 4 gld. 50 kr;

svile in baržuni meter od 65 kr. naprej;

flanelli 70 cm širok., meter po 19 kr;

sukna vsake vrste, krasnih barhantov, platne-

nega blaga, švicarske vezenine in čipk;

žensko in moško perilo, kravate in razne

pletanine;

velika zaloga preprog in posteljnih garnitur.

Novo vpeljeno!

Konfekcija za dame: bluze (lastni izdelek),

krila, površne jopice (paletot), i. t. d. po

znano nizkih cenah le edino pri tvrdki

A. Primožič

Ljubljana, Mestni trg št. 25.

2992-10